

10.3 Ha a cél az állami kiadások fenntartható szintjeinek megőrzése, akkor a tagállamoknak és az Európai Uniónak egyezniük kell erejüket a megfelelő ápolási, baleset-megelőzési, monitoring- és információcsere-programok kialakításában, hogy ily módon szorosabb kötelék létesüljön a foglalkoztatási és az egészségügyi szféra között.

10.4 A munkavállalók nem egyformák. Az öregedés különbözőképpen hat a munkaerőre azon ok miatt is, hogy léteznek kevésbé vagy nagyon megerőltető, kisebb vagy nagyobb kockázattal járó, monoton vagy kevésbé monoton tevékenységek: az idős kor különböző következményekkel jár a foglalkozástól

függően. Egy idős munkavállaló nem végezhet nagy erőfeszítést igénylő fizikai munkát, könnyebben végezhet azonban hivatali vagy szellemi munkát.

10.5 A keresőképes kor meghosszabbodása tehát sokkal nagyobb egészségügyi problémákkal jár a megterhelő szakmát űző munkavállalók esetében. E tényezőt szem előtt kell tartani. Ha a jövőben a nyugdíjkorhatár emelését tervezzük azokban az ágazatokban, amelyekben ez lehetséges, akkor jelentős erőfeszítéseket kell tenni az egészségügy és a munkahelyi biztonság területén is.

Kelt Brüsszelben, 2007. március 14-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak az adócsalás elleni küzdelem fokozására irányuló koordinált stratégia kialakításának szükségességéről”

COM(2006) 254 final – 2006/0076 (COD)

(2007/C 161/02)

2006. május 31-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció véleményét 2007. február 23-án elfogadta. (Előadó: Edgardo Maria IOZIA.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2007. március 15-én tartott, 434. plenáris ülésén 97 szavazattal 2 ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság sajnálattal állapítja meg, hogy az Európai Bizottságnak az adócsalás leküzdésére irányuló erőfeszítései nem találtak megfelelő támogatásra a tagállamok részéről nyújtott együttműködésben. Támogatja ugyanakkor az utóbbi időben indított ezirányú kezdeményezéseket, és kéri az Európai Bizottságot, hogy éljen a szerződések alapján már jelenleg is az európai intézmények rendelkezésére álló valamennyi hatáskörével.

1.2 Az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Bizottság közleménye elég részletes, és megfelelő nézőpontból kezeli az adócsalás elleni küzdelem problémáit, mivel a tagállamok közgazdasági együttműködésének erősítésében látja a jelenség terjedésének leküzdéséhez szükséges fő eszközt.

1.3 A közlemény konkrétan foglalkozik a harmadik államokhoz fűződő viszony problémájával, és közösségi megközelítést javasol e területen. Az EGSZB egyetért ezzel a javaslattal.

1.4 Az EGSZB osztja a „HÉA újragondolására” irányuló javaslatot, amelyet már számos alkalommal kifejtett. Meggondolónak ítélte egy „think tank” létrehozását, amely a HÉA megszüntetésével foglalkozna, azzal a megkötéssel, hogy egy esetleges, a HÉA helyettesítésére létrehozott új adó nem jelent majd többletterheket a vállalkozások és a polgárok részére.

1.5 Az EGSZB javasolja az Európai Bizottságnak, hogy teljes mértékben aknázza ki az OLAF (Európai Csaláselleni Hivatal) már jelenleg is jelentős hatásköreit és funkcióit. Az Európai Bizottságnak meg kellene vizsgálnia, hogy az OLAF-nak megfelelő eszközök állnak-e rendelkezésére intézményes feladatainak ellátásához.

1.6 Az EGSZB szerint elsődleges fontosságú a nemzeti csalás-ellenes hivatalok közötti együttműködés hatékonyabbá tételére irányuló javaslat. Lehetőség szerint hálózatba kellene kapcsolni a rendőri erőket és a nyomozhatóságokat, valamint lehetővé tenni számukra a rendelkezésükre álló adatbankok megosztását. Javasolja továbbá a kapcsolódó technikai és jogi kérdések behatóbb vizsgálatát.

1.7 A magas szintű fórum közigazgatási együttműködésre irányuló javaslata a helyes irányba mutat. Valóban érthetetlen a bürokrácia részéről tapasztalható ellenállás, valamint az ezen elképzelés megvalósítását gátló akadályok jelenléte.

1.8 Az EGSZB szerint ésszerű lenne a közösségi jogba befolgálni az egyes tagállamokban már megvalósult előrelépéseket, például a „szabadpiaci forgalmi érték” kritériumának bevezetése által, a csalások megelőzése céljából.

1.9 Az EGSZB javasolja, hogy nagy körültekintéssel járjunk el az eladó és a vevő között fennálló egyetemleges felelősségre irányuló intézkedések bevezetésénél. Ennek során a nyilvánvaló látszatügyletek esetében mérlegelni kellene – az Európai Bíróság ítéleteinek fényében is – a bizonyítási teher megfordítását.

1.10 Az EGSZB szerint további megfontolást érdemel az Európai Bizottság azon javaslata, amely a közigazgatással együttműködő szereplők kötelezettségeinek egyszerűsítésére irányul, míg szigorúbb ellenőrzéseket és eljárásokat kellene előírni a „kockázatot képviselő” alanyok tekintetében.

1.11 Az EGSZB kéri az Európai Bizottságot, hogy továbbra is finanszírozza a Közösség pénzügyi érdekeinek védelme területén foganatosítandó fellépések előmozdítására irányuló közösségi programokat (mint például a Herkules II).

1.12 Az EGSZB javasolja a 77/799/EGK irányelvben foglaltak harmonizálását a közvetett adózás tárgyában már fennálló rendelkezésekkel, valamint a különböző HÉA-rendszerek egységesítését.

2. A közlemény lényegi tartalma

2.1 Az Európai Bizottság közleménye javasolja „az adócsalás elleni küzdelem fokozására irányuló koordinált stratégia kialakítását”. Tudatában van azonban annak, hogy a közösségi jogi keret – noha javult és erősödött – alkalmazása nem kielégítő, a közigazgatási együttműködés mértéke pedig nem áll arányban a közösségen belüli kereskedelem fejlődésével.

2.2 Az Európai Bizottság tehát visszatér a már több ízben tárgyalt témára, azaz a tagállamok adóhatóságai közötti közgaz-

gatási együttműködés megerősítésének szükségességére, amely eszköz az adócsalás és adókikerülés leküzdésére. Ez utóbbiak ugyanis költségvetési veszteségeket eredményezhetnek, valamint a versenyfeltételek torzulását okozhatják, veszélybe sodorva ezáltal a belső piac működését.

2.3 A közlemény bemutatásának alkalmával Kovács László adó- és vámügyi biztos kijelentette: „Szilárdan meg vagyok győződve arról, hogy új utakra kell lépniünk az adócsalás hatékonyabb módon való leküzdése érdekében. E jelenség mára valóban aggasztó méreteket öltött.”

2.4 A közgazdászok szerint az adócsalás által okozott veszteség a GDP 2-2,5 %-a körül mozog, ami összességében 200-250 milliárd eurónak felel meg. Az ún. „körhintacsallások” jelentik az egyik legnagyobb problémát, azonban hasonlóan komoly gondot okoz a szeszecsal- és dohánycsempészet, illetve -hamisítás, valamint a közvetlen adókkal összefüggő egyéb csalások. Az áruk, szolgáltatások, személyek és a tőke 1993 óta fennálló szabad mozgása a belső piacon megnehezítette a tagállamok számára, hogy elszigetelten hatékony küzdelmet folytassanak az adócsalás ellen.

2.5 A közvetett adók területén a közösségi jogszabályok közös szabályokat írnak elő a tagállamok számára (egységes eljárások, az illetékes hatóság meghatározása, az adatátvitel módzatai), amelyek célja a közigazgatási együttműködés, valamint az információcsere elősegítése.

2.6 Az Európai Bizottság három elsődleges beavatkozási területet jelöl ki:

2.6.1 A tagállamok közötti közigazgatási együttműködés javítása

2.6.1.1 Az Európai Bizottság úgy véli, hogy az alábbiak révén javulni fognak az adócsalás elleni küzdelem során elért eredmények:

- hatékonyabb együttműködési mechanizmusok. A hiányzó „közösségi közigazgatási kultúra” akadályozza az adócsalás elleni küzdelmet, ezt a hiányosságot pedig gyakran nyelvi problémák, vagy az emberi erőforrások és az együttműködési eljárások ismeretének hiánya okozza az ellenőrzésre jogosult tisztviselők részéről. E problémák a gyakorlatban abban nyilvánulnak meg, hogy nem sikerül az egyéb tagállamok részéről érkező, adóügyi együttműködésre irányuló kérelmeket az előírt határidőn belül teljesíteni,

- a közvetlen adózás és az adóbeszedési segítségnyújtás területén való együttműködésre irányuló jogi előírások javítása,

- a kockázatok gyorsabb észlelése és jobb kezelése, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy gyors tájékoztatást kapjanak az őket esetlegesen sújtó csalás kockázatairól, főként az új külföldi vállalkozások esetében, amelyek először kívánnak területükön letelepedni,
- a közigazgatási együttműködéssel kapcsolatos közösségi szintű állandó fórum létrehozása, valamennyi közvetlen és közvetett adó vonatkozásában.

2.6.2 Új, közösségi szinten koordinált együttműködés a harmadik országokkal

2.6.2.1 „Az adócsalás nem áll meg az Európai Unió külső határain.” Az Európai Bizottság közösségi megközelítést javasol a harmadik országokkal folytatandó együttműködésben, amely jelenleg az egyes országok közötti kétoldalú megállapodásokon alapul, és ennek eredményeképpen az adócsalók könnyen kihasználják az egyes rendszerek közötti különbségeket. Az Európai Bizottság ezenkívül javasolja, hogy az Európai Unió és annak gazdasági partnerei között kötetendő gazdasági partnerségi megállapodásokba foglalják bele az adóügyi együttműködésről szóló záradékokat.

2.6.3 A jelenlegi HÉA-rendszer módosítása

2.6.3.1 Az Európai Bizottság vitát nyit a HÉA megfizetéséért való egyetemleges felelősség elvének erősítési lehetőségéről, tekintettel az arányosság és a jogbiztonság elveire.

2.6.3.2 Az Európai Bizottság ezenkívül fontolóra veszi annak lehetőségét, hogy kiterjessze a fordított adózás mechanizmusának alkalmazását, amely jelenleg csupán néhány tranzakcióra kötelező, más tranzakciók esetében viszont az illető tagállam dönt arról, hogy azt kötelezővé teszi-e vagy sem (mindezt az egy adott tagállamon belüli tranzakciók esetében). Az Európai Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg hatályos HÉA-szabályozáson eszközölt bármely módosításnak jelentősen csökkentenie kell a csalás lehetőségeit, ki kell zárnia az új kockázatokat, és mindenekfelett nem eredményezhet aránytalan adminisztratív terheket a vállalkozások és a közigazgatások számára, valamint biztosítania kell az adósemlegességet, és az érintett szereplők diszkriminációmentes kezelését.

2.7 Egyéb innovatív módszerek

2.7.1 Az Európai Bizottság javasolja továbbá egyéb egyedi intézkedések mérlegelését:

- a nyilatkozattételi (adóbevallási) kötelezettségek megerősítése a „kockázatot képviselő” adóalanyok vonatkozásában,
- e kötelezettségek enyhítése azon vállalkozások esetében, amelyek erre engedélyt kapnak, ha együttműködésre lépnek az adóhatóságokkal,
- standardizált és nagyteljesítményű informatikai rendszerek alkalmazása a gyors információcsere érdekében.

3. A közösségi jogi keret

3.1 Az EGSZB úgy véli, hogy a jelenlegi közösségi jogi keret által kínált jogi eszközök elegendőek az adócsalás leküzdéséhez. Hasznosnak és sürgősnek tűnik azonban a tagállamok arra való ösztönzése, hogy gyakrabban, valamint az előírt határidők és a módzatok betartásával alkalmazzák a közigazgatási együttműködés hatályos eszközeit. A jelenlegi globalizált gazdasági környezetben a csalások is határokon átnyúló formákat öltenek. Ezért elengedhetetlennek tűnik, hogy a kért információk a nyomozások lefolytatásához a megfelelő határidőkön belül rendelkezésre álljanak.

3.2 A közvetlen és a közvetett adózás egységesebb rendszerének létrehozása érdekében az Európai Bizottság összehangolhatná a 77/799/EGK irányelvben előírtakat a közvetett adózás tárgyában már létező rendelkezésekkel, és kialakíthatná az információcsere hatékonyabb módszereit az információs technológia által kínált lehetőségek figyelembevételével. Hasonlóan fontos a HÉA-rendszerek egységessítése, különös tekintettel az adóalanyok kötelezettségeire.

3.3 A közösségi jogi keret öt alapvető területre osztható:

- kölcsönös segítségnyújtás,
- együttműködés a HÉA területén,
- együttműködés a jövedéki adók területén,
- adótartozások beszedése,
- Fiscalis program.

3.4 A közösségi jogi keretre való hivatkozásokat – a vonatkozó intézkedések rövid összefoglalásával együtt – az „A” melléklet tartalmazza.

4. Általános megjegyzések

4.1 Az EGSZB úgy véli, hogy az adócsalás egyre terjedő jelensége ellen határozottabban kell fellépni. Sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok intézkedései és együttműködése – az átfogó és árnyalt jogi keret ellenére – az Európai Bizottság megítélése szerint egyáltalán nem kielégítő.

4.2 A gazdaság és a belső piac megfelelő működésének adócsalás és adókikerülés általi megzavarása mostanáig alábecsült súlyos probléma. Hasonlóképpen alábecsülték az adóhatóságnak be nem fizetett összegek, a piszkos pénzek tisztára mosása és a gazdasági bűnözés között fennálló kapcsolatot. A nemzeti vagy közösségi eszközökből való jogosulatlan részesezésre irányuló csalásokat gyakran hamis adópapírokkal hajtják végre, és fordítva: az – akár határokon átnyúló formában megvalósított – adócsalás következtében keletkezett tőkét gyakorta használják fel egyéb tiltott cselekmények, bűncselekmények elkövetésére.

4.3 Az adókikerülés jelentőségét illetően – ami az adócsalással ellentétben olyan cselekmény, amely önmagában nem tiltott, azonban előre eltervezett, és egyedüli célja a jogtalan adóelőnyök elérése – az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy a nemzeti jogszabályok nem kezelik egységes módon ezt a kérdést. Annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a nem mindig következetes jogszabályokból eredő közigazgatási- és szociálisköltség-növekedés, ésszerű lenne az idevágó nemzeti jogszabályok közelítése, valamint egy, az adókikerülés megakadályozására irányuló általános záradék bevezetése. Közös alapon meg lehetne határozni továbbá azon tényállások egyfajta katalógusát, amelyek fennállása esetén az adóhatóságok jogosultak lennének figyelmen kívül hagyni az adókikerülésnek minősülő ügyletek jogkövetkezményeit az adóztatás céljaira.

4.4 Az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Bizottság javaslatai túlságosan óvatosan kezelik a témát, noha az EB szerződésekből elismert hatásköre, hogy hozzon meg minden lehetséges intézkedést az európai intézmények pénzügyi egyensúlyának biztosítása érdekében. Az Európai Bizottság a Tanács által ráruházott jelentős végrehajtási hatáskörökkel rendelkezik az 1999. június 28-i 1999/468/EGK tanácsi határozatban foglaltaknak megfelelően. Ezzel összefüggésben utalunk a Szerződés 5. cikkében rögzített szubszidiaritási elv alkalmazására, amely a nem kizárólagosan a közösség beavatkozását, amennyiben a kitűzött célokat tagállami szinten nem lehet megvalósítani, illetve azok jobban megvalósíthatók közösségi szinten. Az EGSZB kéri az Európai Bizottságot, hogy teljes körűen éljen e hatáskörével.

4.5 Az Európai Bizottság már az *Adópolitika az Európai Unióban – a következő évek prioritásai* című, 2001. júniusi közleményében (COM(2001) 260 final) hangsúlyozta, hogy valamennyi rendelkezésre álló eszközt – beleértve a jogi eszközöket is – alkalmazni kell az elsődleges célkitűzések elérése érdekében. E tekintetben a közlemény kiemeli, hogy az adópolitika mindig is az egyhangú döntéseknek ⁽¹⁾ volt alárendelve, és jelenleg is ez a helyzet.

4.6 Az EGSZB azóta is több ízben hangsúlyozta, hogy az átmeneti rendszer módosítása és a végleges rendszerre való gyors áttérés szükséges, mely utóbbi a származási országban való adózás elvén alapszik. Az EGSZB akkoriban a következő nyomatékos kérdést tette fel: „hány évről kell még elteltetnie az átmeneti rendszerrel, míg elérjük a célkitűzést?”. Kérte a jogszabályok egyszerűsítését és korszerűsítését, az egységesebb jogalkalmazást, valamint a közigazgatási együttműködés fokozását. A jelek szerint e területen semmilyen előrelépés nem történt.

4.7 Az EGSZB támogatja az általános irányvonalat, amely – a jelenlegi információcsererendszeren (VIES) túl – az együttműködés erősítésére és a tagállamok közötti automatikus vagy spontán információcserét célzó intézkedések kifejlesztésére irányul.

4.8 Az EGSZB üdvözli a HÉA-rendszer módosításáról szóló vita megnyitását, kiemeli azonban a részletes hatástanulmány elkészítésének szükségességét. Ennek során abból az

előfeltevésből kell kiindulni, hogy az esetleges módosítások a hatékonyság és az egyszerűsítés jegyében történjenek, és ne szolgáljanak eszközként a polgárokra és a vállalkozásokra nehezedő adóteher növeléséhez. Ezzel kapcsolatban utalunk az EGSZB által már benyújtott javaslatra ⁽²⁾, amely a HÉA helyettesítésére képes egyéb fogyasztásiadó-rendszerek megvizsgálására irányult. Ez utóbbiaknak biztosítaniuk kell legalább a jelenlegi szintű adóbevételt, azonban jelentsenek kisebb terhet a közösség számára, és legyenek hatékonyabbak a beszedés szempontjából.

5. Részletes megjegyzések

5.1 Hozzáadottérték-adó

A Közösségen belüli kereskedelemre alkalmazandó HÉA jelenlegi rendszere a rendeltetési országban való adózás elvén alapszik, és biztosítania kell a belföldi termékek, valamint az egyéb közösségi államokból származó termékek egyenlő kezelését. Ez az eladási műveletek adóztatásának hiánya, illetve a vásárlások rendeltetési országban való, ehhez kapcsolódó adóztatása révén valósul meg, mely utóbbi során az adókulcs megegyezik a belső műveletekre előírt adókulccsal.

Ezt a rendszert – átmeneti szabályozással, tehát ideiglenes módon – azért vezették be, mert a származási országban való adózás elvének alkalmazásához feltétlenül ütemtervet kellett volna létrehozni egy olyan mechanizmus kialakításához, amely lehetővé tette volna a Közösségben bárhol beszedett adóbevételek tagállamok közötti, azok fogyasztásával arányos, méltányos módon való újraelosztását. Nyilvánvaló, hogy – a versenytorzulások elkerülése érdekében – egy ilyen rendszert nem lehet az adókulcsok harmonizálása nélkül bevezetni.

5.1.1 A HÉA-val kapcsolatosan végrehajtott „körhíntacsálások”

A Közösségen belüli kereskedelemre vonatkozó átmeneti rendszer, noha tág lehetőségeket biztosít az áruk szabad áramlása területén, a tagállamokat azonban kiteszi a hatalmas mértékű adócsalásokból és -kikerülésekből származó károknak.

5.1.1.1 Az úgynevezett „körhíntacsálás” a HÉA-csalások egyik legveszedelmesebb típusa az elcsalt adó mennyisége és a felderítés nehézségei tekintetében egyaránt. A körhíntacsálás során kifejezetten erre a célra létrehozott, nemzetközi környezetben tevékenykedő társaságokat használnak fel eszközként a hozzáadottérték-adóval kapcsolatos csalás elkövetésére. Mindez a HÉA meg nem fizetésére irányul, hogy lehetővé tegye a családi lánc többi résztvevőinek a valójában be nem fizetett HÉA-összegek levonását. A cél a HÉA-visszatérítés megszerzése vagy a HÉA-fizetési kötelezettség csökkentése. E jogellenes cél eléréséhez az adózási kötelezettségeinek eleget nem tévő gazdasági szereplő általában nem folytat tényleges gazdasági tevékenységet az ennek megfelelő működési struktúrákkal, és cége gyakran csak „postafiókcég”. Néhány hónapnyi „formális működés” után ez a gazdasági szereplő – az adóbevallási nyilatkozat benyújtása és a szükséges adók megfizetése nélkül – eltűnik, ami az adóhatóságok számára különösen nehézé teszi felkutatását.

⁽¹⁾ Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: „Adópolitika az Európai Unióban – Prioritások a következő években” – HL C 48., 2002.2.21., 73-79. o.

⁽²⁾ Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: „Javaslat tanácsi irányelv a szolgáltatásnyújtás teljesítési helyéről szóló 77/388/EGK irányelv módosításáról” – HL C 117., 2004.4.30., 15-20. o.

5.1.1.2 Az EGSZB úgy véli, hogy a „körhintacsalások” oka – a különböző adókulcsokat előíró rendszereken túl – a tagállamok közötti elégtelen együttműködésben is keresendő. Az EGSZB javasolja tehát a szükséges együttműködés és információcsere valamennyi, e jelenség hatékony leküzdésére alkalmas formájának mielőbbi alkalmazását.

5.1.2 Közigazgatási együttműködés a HÉA területén

5.1.2.1 A HÉA területén az adócsalásra irányuló magatartás a tagállamok pénzügyi hatóságait a nyomozási technikák fokozatos tökéletesítésére ösztönözte, annak reményében, hogy így majd sikerül hatékonyabban leküzdeni e jelenséget.

A közigazgatási együttműködés döntő szerepet játszik a HÉA-csalások elleni küzdelemben, mivel azokat több, különböző tagállamokban elhelyezkedő gazdasági szereplő követi el.

Megfelelő megállapodások megkötése révén a tagállamok olyan információcsere-rendszert tudtak kiépíteni, amely hasznos eszköznek bizonyult az adóalanyok adóügyi illetőségének megállapításához, valamint a határokon átnyúló adócsalások elleni küzdelemhez és azok visszaszorításához.

Az együttműködéssel kapcsolatban az EGSZB már jó ideje jelezte: az Európai Bizottság aktívabb szerepvállalására van szükség. Éppen ezért kedvezően értékeli a közigazgatási jogsegély minőségének és mennyiségének ellenőrzésére szolgáló monitorozási rendszer létrehozását.

5.1.2.2 Jelenleg még messze vagyunk attól, hogy az információcsere mindennapi gyakorlattá váljon. Ennek oka a kulturális különbségekben, az informatizáltság eltérő fokában, valamint a tagállamok kötelezettségmulasztását szankcionáló szabályok hiányában keresendő. E területen azonban közös mentalitást kell létrehozni, annak tudatában, hogy az információkérelmek külföldre való elküldése ne csak kivételes esetekben követendő gyakorlat legyen, hanem az ellenőrzési folyamat szerves része, minden olyan esetben, amikor ezt az ellenőrzés jellemzői megkívánják.

E célból meg kellene haladni a „közösségi közigazgatási kultúra” elterjesztése útjában álló akadályokat, és ösztönözni a létező együttműködési eszközök teljes körű igénybevételét, az előírt határidők és módozatok betartásával. A nyomozóhatóságok csak ily módon juthatnak hozzá a kért információkhoz a nyomozás lefolytatásához szükséges határidőkön belül.

5.1.2.3 Ezenkívül – összhangban az Európai Bizottság kijelentéseivel az információcsere standardizált informatikai rendszereinek használatával kapcsolatban – mérlegelni lehetne az egyes tagállamok rendőrségi szerveinek és az adócsalás elleni küzdelemben szerepet vállaló nyomozati szerveinek hálózatba

kapcsolását, a tanúsított elektronikus levelezési rendszer segítségével történő közvetlen információcsere, valamint az egyes tagállamok jövedelembevallásra vonatkozó információkat tartalmazó adatbankjainak megosztását, ahogyan ez már az I. és II. szintű VIES adatok esetében is történik.

Ez a kezdeményezés, amelynek feltétele az előzetes megállapodás az ezen nyilvántartásokba beillesztett adattartalmakat illetően, valamint a nemzeti jogszabályok összeegyeztethetősége a magánélet védelme területén, jelentős mértékben javítaná az adócsalás elleni küzdelmet, mivel közvetlenül, valós időben és felesleges adminisztratív terhek nélkül a nyomozóhatóságok rendelkezésére bocsáthatná a szükséges információkat.

5.1.2.4 Ezenkívül, noha a tagállamok közötti információcserét szabályozó jogszabály megfelelően strukturált és kielégítő, az EU területén elkövetett adócsalások elleni küzdelemben a legnagyobb akadály az egyes nemzeti hatóságok vizsgálati hatásköreit szabályozó jogszabályok egységességének hiánya, valamint az eltérő büntetési mérték.

Sejthető, hogy a csalással összefüggő jelenségek azon országokra összpontosulnak, ahol az ellenőrzésekért felelős szervek vizsgálati hatáskörei kevésbé erősek, illetve ahol az alkalmazandó büntetések nem képesek betölteni visszatartó funkciójukat.

5.1.2.5 A tagállamok szuverenitásának tiszteletben tartásával ésszerű lenne azonban az EU területén belül harmonizálni az egyformán súlyos tényállások esetében alkalmazandó büntetési mértéket, ahogyan ez már például a pénzmosás elleni jogszabály esetében elő van irányozva. Mindennek célja annak megakadályozása, hogy a kevésbé szigorú jogszabályok, vagy a kevésbé hatékony felülvizsgálati eljárások lehetővé tegyék az „adócsalások paradicsomainak” további fennmaradását, amelyek a bűncselekményekből származó haszon vagy a „körhintacsalások” végállomásai.

5.1.3 A szabadpiaci forgalmi érték mint az adóalap meghatározásának kritériuma a csalás elleni küzdelemben

5.1.3.1 Az adókikerülési gyakorlat megakadályozásának kötelezettségét a közösségi elvek – beleértve a megkülönböztetéstmentességet és az arányosságot – tiszteletben tartásával kell teljesíteni, ahogyan azt az Európai Bíróság több ízben kiemelte. A különböző jogrendekben a legnagyobb eltéréseket felmutató elemek között van a felek között megállapodott ellenértéktől eltérő adóalap-meghatározási paraméterek alkalmazása, nem csupán a saját célú fogyasztás vagy a vállalkozás tevékenységeitől eltérő rendeltetés feltételezése esetében, hanem minden olyan esetben, ha fennáll az adókikerülés vagy az adókijátszás kockázata.

Ebben az összefüggésben megjegyezzük, hogy valamennyi tagállam idevágó jogszabálya a felek akaratát részesíti előnyben az adóalap meghatározásánál, és a tényleges ellenérték alapján való adózás biztosítására irányul, amennyiben az adóalapot általában az adott termék átruházására vagy szolgáltatás nyújtására megállapított szerződéses ár képezi. Ezen „alapkritérium” mellett a „szabadpiaci forgalmi értéket” is alkalmazzák, hogy az adószámitás alapját – bizonyos körülmények fennállása esetén – helyesbítsék vagy ismételten meghatározzák.

5.1.3.2 A HÉA céljára alkalmazott szabadpiaci forgalmi érték koncepciója közel ugyanaz valamennyi tagállamban, és lényegében levezethető az 1977. május 17-i 77/388/EKG irányelvből (hatodik irányelv). Eszerint a szabadpiaci forgalmi érték a szabad verseny feltételei között az ugyanolyan fajtájú termékekre vagy szolgáltatásokra általában alkalmazott árnak felel meg, ugyanazon értékesítési fázisban, ugyanazon időben és helyen, mint az adott értékesítés esetében, vagy ennek hiányában a lehető legközelebbi helyen és időben.

5.1.3.3 Valamennyi közösségi jogszabályban a szabadpiaci forgalmi érték alkalmazása alternatív módszert jelent az adóalap meghatározására a következő esetekben:

- amennyiben részben vagy egészben hiányzik a pénzbeli ellenérték: ebben az esetben a szabadpiaci forgalmi érték alkalmazása azért szükséges, mert egy olyan kritériumot kell megszabni, amely pénzben képes az adóalap kifejezésére, amihez csalásellenes funkció is társul,

- amennyiben a jogalkotó véleménye szerint fennáll az adócsalás kockázata ⁽³⁾.

5.1.3.4 Ezen esetek kiegészítéseként mentesítés áll fenn az adóalap ellenérték alapján való meghatározásának elve alól a következő esetekben:

- minimális vagy a szabadpiaci értéktől nem alacsonyabb adóalap meghatározására irányuló jogi vagy közigazgatási hatáskörök, bizonyos termékek vagy kereskedelmi ágazatok – főként az ingatlanértékesítés – vonatkozásában,

- olyan rendelkezések, amelyek a termékek vagy szolgáltatások szabadpiaci értékét tekintik adóalappal, amennyiben különböző termékekért és szolgáltatásokért egységárat fizetnek,

- olyan jogszabályok, amelyek – noha van pénzbeli ellenérték – az adóalapot a szabadpiaci forgalmi értékben, a behozatali értékben vagy a beszerzési költségben állapítják meg, ha függőségi viszonyok állnak fenn az értékesítési műveletben résztvevő felek között,

⁽³⁾ E kockázatnak valóságnak kell lennie, és a csalást igazolni kell a jogszerűség közösségi szintű biztosítása érdekében.

- ingatlanulajdonra vonatkozó dologi vagy használati jogok átruházása vagy létesítése.

5.1.3.5 Ezzel kapcsolatban az Európai Bíróság ⁽⁴⁾ kijelentette: az adócsalás vagy az adókikerülés megelőzése érdekében hozott nemzeti intézkedések csak akkor térhetnek el a HÉA-adóalap meghatározásának elvétől – amely a hatodik irányelvben foglaltaknak megfelelően a megállapodott ellenérték szerint történik –, ha az eltérés a fenti célok eléréséhez feltétlenül szükséges.

5.1.3.6 Más szóval, a szabadpiaci forgalmi érték hivatkozási pont az esetleges adócsalás jelzéséhez. A megállapodott ellenérték által alkotott adóalap helyébe akkor sem lép automatikusan a szabadpiaci forgalmi érték, ha az ellenérték alacsonyabb, mint a szabadpiaci érték, azonban az adóhatóság ebben az esetben csalást tetelezhet fel, és előírhatja a bizonyítási teher megfordítását.

5.1.4 A HÉA megfizetéséért való egyetemleges felelősség

5.1.4.1 A körhintacsalások terjedésének leküzdését célzó jogalkotási kezdeményezések keretében egyes nemzeti jogrendszerekben olyan szabályokat vezettek be, amelyek bizonyos kategóriákhoz tartozó termékek eladásakor előírják a vevő egyetemleges felelősségét a HÉA-nak az eladó részéről való elmaradt megfizetéséért, ha az ügyletnél a szabadpiaci forgalmi értéknél alacsonyabb árat alkalmaznak.

5.1.4.1.1 E rendelkezések a hatodik irányelv 21. cikkén alapulnak, amely elismeri a tagállamok jogosultságát arra, hogy – az arányosság elvének betartásával – az adót be nem fizetőtől eltérő személyre terheljék az egyetemleges felelősséget az adó megfizetéséért.

5.1.4.2 E döntés értelmében abban az esetben rejlik, hogy a szabadpiaci forgalmi értéktől eltérő áron megkötött ügylet mögött egészen más dolog rejtőzhet – mégpedig a csalás szándéka. A jogszabály által meghatározott körülmények fennállása esetén lényegében feltételezhető a vevő rosszhiszeműsége, mivel – a fizetett árra való tekintettel – mindenképpen tudatában kellett lennie az elkövetett csalásnak ⁽⁵⁾. Megtámadható feltételezésről van szó, mivel a vevő okiratokkal igazolhatja, hogy a szabadpiaci érték alatti árat objektív események vagy tényállások, illetve törvényi rendelkezések indokolták, és az nem az adó meg nem fizetésével függ össze. Mindez az egyetemleges felelősség megszűnését eredményezi az eladó részéről való elmaradt adófizetés vonatkozásában.

⁽⁴⁾ A 324/82. és 131/91. sz. ügyek az új vagy használt gépjárművek értékesítése tárgyában, vagy – nemrégiben – a 2005. január 20-i C-412/03. sz. ügy.

⁽⁵⁾ E tekintetben utalunk arra, hogy az Európai Bizottság, miközben 2004.4.16-i közleményével (COM(2004) 260 final) kedvezően ítélte meg az egyetemleges felelősség intézményének bevezetése következtében egyes tagállamokban tapasztalható, a jelenség visszaszorulására mutató hatásokat, egy olyan működési mechanizmusra hivatkozott, amely megköveteli az eladó és a vevő közötti cinkossági viszony fennállásának bizonyítását.

5.1.4.3 Az EGSZB egyetért a számos érintett szereplő által az egyetemleges felelősség elvével kapcsolatban kifejezett aggodalmakkal, és az Európai Bíróság joggyakorlatának ⁽⁶⁾ fényében úgy véli, hogy az esetleges intézkedéseknek a ténylegesen adófizetésre kötelezett adóalanyok fizetési garanciáinak követelésére kell korlátozódnuk. Elő lehetne tehát írni, hogy a vevő akkor vállaljon az eladóval egyetemleges felelősséget az adó megfizetésére, ha az átruházásra a termék szabadpiaci forgalmi értékénél alacsonyabb áron került sor. Egy ilyen fontos előírás esetén azonban, amely a vevőt szankcionálja, amennyiben a mások által be nem fizetett adó megfizetésére kötelezi, a jogszabály konkrét alkalmazását az alábbi specifikus feltételek fennállásához kell kötni:

- az átruházásnak HÉA-fizetésre kötelezettek között kell végbe mennie, kifejezetten kizárandók a végső fogyasztók,
- az eladó részben vagy egészben nem tett eleget a kötelező HÉA-fizetésnek,
- az ügylet tárgyát képező terméknek az idevágó rendelkezésben kifejezetten felsorolt kategóriák egyikébe kell tartoznia,
- az átruházás a termék szabadpiaci forgalmi értéke alatti áron kell, hogy történjen,
- a megállapodott ellenérték és a szabadpiaci forgalmi érték közötti különbség ne legyen visszavezethető objektíven igazolható eseményekre vagy tényállásokra.

5.1.5 Az EGSZB egyetért azon lehetőséggel, hogy a fordított adózási mechanizmus alkalmazási területét kiterjesszék a tagállamokon belüli ügyletekre. Nemrégiben készült véleményében az EGSZB a fordított adózási mechanizmusát „olyan eszköznek tartja, amelyre az adókiadások és az adókikerülések megakadályozásához lehet szükség. Ez az eszköz különösen helyénvaló abban az esetben, ha az eladó pénzügyi nehézségekkel küzd” ⁽⁷⁾. Az Európai Bizottság az építőanyagokkal és az építőipari ágazathoz kötődő szolgáltatásokkal kapcsolatban, kedvező eredménnyel zárult kísérleteket követően kiterjesztette az önkéntes alapú fordított adózási alkalmazási körét. Ezek az intézkedések azonban nem befolyásolhatják hátrányosan az áruk és szolgáltatások közösségen belüli kereskedelmét, amennyiben az eltérő számlázási kötelezettségek bizonyos esetekben veszélyeztethetik a belső piac hatékony működését.

5.2 Közvetlen adók

5.2.1 Az adócsalás elleni küzdelmet a tagállamok közvetlen adózással és felülvizsgálattal kapcsolatos jogalkotása harmonizálásának általánosabb keretei között is folytatni kell.

5.2.1.1 Az Európai Unióhoz tartozó országok számának növekedése következtében az adórendszerek közötti különbségek egyre inkább meghatározzák a különböző országokba irányuló tőkeelhelyezést érintő döntéseket, valamint a vállalkozói tevékenység ehhez kapcsolódó szervezését. A gazdaságpolitikák jelentős mértékű koordinációja révén elérhető, hogy a

különböző nemzeti adóügyi jogszabályok olyan eszközök alkoszanak, amelynek segítségével a tagállamok befolyásolhatják a beruházások és az erőforrások allokációját az Európai Unión belül. Hasonlóképpen a közvetlen adózás különböző tagállami rendszerei között mindmáig fennálló különbségek egyes esetekben akadályozhatják a piacok integrációs folyamatát ⁽⁸⁾, és így kedvezőtlenül hathatnak az európai gazdaság versenyképességére.

5.2.2 Az Európai Bizottság 2003.11.24-i közleményében (COM(2003) 726 final) vizsgálta a tagállamok adóügyi jogszabályainak közelítését. A társasági adózás, különösen az úgynevezett átfogó (*comprehensive*) intézkedések tekintetében – amelyek célja a közös konszolidált adóalapon nyugvó európai társasági adó létrehozása ⁽⁹⁾ – jelentős alkalmazási nehézségek merülnek fel, amelyek az egyes tagállamok által alkalmazott adóalap-képzési kritériumok terén fennálló különbségekre vezethetők vissza. A közös adó elfogadásához azonban a gazdaságpolitikák nagyfokú konvergenciáján túl megfelelő jogi keret is szükséges. Az EK-Szerződés 94. cikke előírja, hogy a Tanács az Európai Bizottság javaslatára egyhangúlag határoz a tagállamok azon jogalkotási és szabályozási rendelkezéseinek közelítésére irányuló irányelvekről, amelyek közvetlenül hatnak a közös piac kialakítására vagy működésére.

5.2.3 Úgy tűnik, hogy ezen előírás, valamint az adóügyi szuverenitás tagállami hatáskörben való további megőrzése nem könnyíti meg az Európai Unióban tevékenykedő társaságokra vonatkozó közös konszolidált adóalap létrehozására irányuló kezdeményezéseket, sőt, továbbra is jelentősen akadályozza a társasági adózás különböző rendszereinek közelítését; részben a tagállamok számának növekedése miatt, ami különösen megnehezíti az egyhangúság elérését, részben pedig amiatt, hogy az Európai Alkotmány szerződés végleges szövege nem rendelkezik a társaságok adóztatása területén intézkedéseket rögzítő törvények vagy kerettörvények esetében alkalmazandó minősített többségi szabályról.

5.2.4 Az egyhangúsági szabály meghaladásának fényében konkrét lépést jelent a társasági adó adóalapjának tényleges harmonizálása irányába az Európai Bizottság 2005.12.23-i *Tackling the corporation tax obstacles of small and medium-sized enterprises in the Internal Market [A kis- és középvállalkozások társaságiadó-jellegű akadályainak felszámolása a belső piacon: a székhely államának szabályai szerinti adózás elve lehetséges kísérleti projektjének felvázolása]* című közleményében (SEC(2005) 1785) szereplő elemzés ⁽¹⁰⁾. Ebből a tanulmányból kiderül, hogy a 25 tagú Európai Unió területén létező 23 millió kis- és középvállalkozás az európai gazdaság legjelentősebb részét képviseli, mivel valamennyi európai vállalkozás 99,8 %-át teszik ki, és a

⁽⁶⁾ Ld. KOVÁCS L., *The future of Europe and the role of taxation and customs policy*, www.europa.eu.int/comm/commission_barroso/kovacs/speeches/speech_amcham.pdf.

⁽⁹⁾ Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: „Egységes konszolidált adóalap létrehozása a vállalati adózás terén az EU-ban” – HL C 88., 2006.4.11., 48. o.

⁽¹⁰⁾ Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: „A kis- és középvállalkozásokat érintő társaságiadó-akadályok elhárítása a belső piacon” – HL C 195., 2006.8.18., 58. o.

⁽⁶⁾ C-354/03., C-355/03., C-484/03. és C-384/04. sz. ügy.
⁽⁷⁾ HL C 65., 2006.3.17., 103-104. o.

magánfoglalkoztatás körülbelül 66 %-át biztosítják⁽¹¹⁾. E rendszer tényleges bevezetése lehetővé tenné e vállalkozások tevékenységének fokozottabb internacionalizálását, mivel csökkennek azok a megfelelési költségek⁽¹²⁾, amelyeket jóval nagyobb mértékben terheli a kkv-kat, mint a nagyvállalatokat⁽¹³⁾, és bővül a veszteségek átvitelének lehetősége, amelynek hiánya jelenleg a legfőbb akadálya a határokon átnyúló gazdasági tevékenység fejlesztésének. Mindez közösségi szinten segíti a társasági adózásra vonatkozó jogszabályok közelítését.

5.3 Elektronikus kereskedelem

5.3.1 Az elektronikus kereskedelem bővülése és technológiai fejlődése új lehetőségeket kínál a gazdasági szereplőknek. Az új kereskedelmi módszerek azonban az adórendszerek módosítását teszik szükségessé, különös tekintettel a fogyasztási adók alkalmazásával kapcsolatos szempontokra. A túlnyomórészt a hagyományos kereskedelmi szabályokban gyökerező adórendszereknek tekintetbe kell venniük ezeket az átalakulásokat, és alkalmazkodniuk kell a kereskedelem új, kialakulóban lévő formáihoz.

5.3.2 Az elektronikus tranzakciók megadóztatásának fő problémája éppen a lehetséges diszkrimináció, amely az ilyen ügyleteknél kialakulhat, mégpedig az ügylet tárgyát képező termék átadási módozatai szerint eltérő bánásmód alapján.

5.3.2.1 Annak mérlegelése során, hogy az adójog hagyományos elvei alkalmazhatók-e a digitális korszakra jellemző tényállásokra, éppen ezért meg kellene vizsgálni, hogy az illető adóelőírás esetében betartásra kerül-e a semlegesség elve, mely szerint a csupán az átadás (online vagy offline) módjában különböző műveletek kezelésében nem megengedett a diszkrimináció.

5.3.3 A legnagyobb problémák az immateriális (vagy digitalizált) termékek közvetlen vagy közvetett adózásához kötődnek, mivel a kereskedelmi tranzakció valamennyi szakasza (átadás és átvétel) telematikus úton (elektronikus kereskedelem) történik,

⁽¹¹⁾ Az adatok forrása: Európai Bizottság, *SMEs in Europe 2003*, Observatory of European SMEs 2003/No. 7, DG Enterprise Publications and European Commission (2003); „The impact of EU enlargement on European SMEs”, Observatory of European SMEs 2003/No.6, DG Enterprise Publications, az Eurostat-tal együttműködésben. A kis- és középvállalkozások az Európai Unióban betöltött gazdasági jelentőségével kapcsolatban ld. a 2005.12.23-i közleményt (SEC(2005) 1785, 15-17. o.).

⁽¹²⁾ Az említett közlemény (SEC(2005) 1785) szerint a megfelelési költségek a jogi és az adóügyi tanácsadásból, a dokumentumok fordításából, az útiköltségekből, valamint a vállalat pénzügyi kockázataiból adódnak.

⁽¹³⁾ A European Association of Craft, Small and medium-sized Enterprises [Kézműves, valamint Kis- és Középvállalkozások Európai Szövetsége] egy 2004.6.11-én közzétett, és az említett közleményben (SEC(2005) 1785) is hivatkozott tanulmánya alapján a kis- és középvállalkozások megfelelési költségei a nagyobb vállalkozásokénak mintegy 100-szorosára rúgnak. A megfelelési költségek meghatározásával kapcsolatban lásd az európai bizottsági szolgálatok 2004.9.10-i munkadokumentumát (SEC(2004) 1128), European Tax Survey.

mégpedig virtuális termékek hálón való kínálása révén. A szolgáltatások és a termékek az ügylet kiindulópontján az eladónál dematerializálódnak, majd pedig a végponton (a címzettnél) materializálódnak. Ilyen esetekben nem létezik olyan konkrét tárgy, amely például vizsgálati célokra fizikailag megfogható lenne.

5.4 Az OLAF hatáskörei

5.4.1 Az EGSZB úgy véli, hogy a jelenlegi közösségi jogalkotás, amely az OLAF létrehozásának jogi alapját képezi, az Európai Bizottság 1999/352/EK, ESZAK, Euratom határozat 2. cikke értelmében jelentős funkciókkal ruházta fel e szervezetet. Sürgeti azonban az Európai Bizottságot: tegyen meg mindent annak érdekében, hogy az OLAF jelenlegi hatáskörei konkretizálódjanak, és intézményes feladatának ellátása érdekében bocsásson további eszközöket a rendelkezésére, például a versenyhivatalt szabályozó 81/86. cikk mintájára.

5.4.2 Ebben az összefüggésben az OLAF európai szintű elemzési és koordinációs szervként működhetne a csalás, ezen belül az adócsalás elleni küzdelem érdekében. Szükséges lenne a megfelelő feladatokkal és hatáskörökkel való felruházása az adóüggyel (közvetlen és közvetett adók, jövedéki adók) összefüggő közigazgatási együttműködés területén, hogy megkönnyíthető legyen az információcsere azon hatóságok között, amelyek feladata az egyes nemzeti jogrendek értelmében az adócsalások leküzdése.

5.5 A közösségen belüli kereskedelem fejlődése megköveteli a kockázatkezeléssel kapcsolatos információk cseréjében való együttműködés fokozását. Az Európai Bizottság azonban nem javasol konkrét kezdeményezéseket, csupán felszólítja a tagállamokat, hogy alkalmazzák az adóhatóságok számára készített kockázatkezelési útmutatót. Ezzel kapcsolatban az EGSZB javasolja egy központi adatbank megnyitását, ahová befutnának az egyes hatóságok információi, amelyek jelenleg csupán a vámügyben és bilaterális alapon vannak egységesítve.

5.5.1 Ennek során – a tagállamok illetékes hatóságai által folytatott nyomozati tevékenység eredményei alapján – meg lehetne határozni azokat a termékkategóriákat, amelyek nagyobb kockázatot rejtenek egy esetleges „körhíntacsolás” szempontjából. Példaképpen említhetjük itt a gépjárműveket és a csúcstechnológiai termékeket (így az informatikai eszközöket és a telefonokat). Az OLAF-ot meg lehetne bízni ezzel az elemzési tevékenységgel, amelynek eredményeit havonta továbbíthatná a tagállamoknak, hogy ezáltal irányítsa a jelenség további figyelemmel kísérésére irányuló tevékenységet, és lehetővé tegye a célzott működési intézkedéseket. Szükséges lenne továbbá a tagállamok és az OLAF közötti kommunikáció előírnyázása és szabályozása.

5.6 Az EGSZB úgy véli, hogy a harmadik országokkal fenn tartott kapcsolatok tekintetében a közösségi megközelítés bizonyosan előnyösebb lenne, mint a kétoldalú megállapodások. E célból specifikus rendelkezéseket lehetne beilleszteni a kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodás közösségi modelljének tervezett elfogadása keretében, mely megállapodás szerepel az Európai Bizottság „Társasági adózás a belső piacon” című (SEC(2001) 1681), valamint az „Útban az adójellegű akadályoktól mentes belső piac felé: A konszolidált társasági adóalappal rendelkező vállalkozások számára az egész EU-ra kiterjedő tevékenység biztosításának stratégiája – eredmények, folyamatban lévő kezdeményezések és a további kihívások” című (COM(2003) 726 final) közleményeiben, és amelyet az Európai Parlament is vizsgált közleményében (SEC A5-0048 2003). Támogatni kell tehát egy – a gazdasági partnerségi egyezményekben illesztendő – specifikus együttműködési megállapodás megvalósítását. A bilaterális egyezményeknek azonban – tekintettel arra, hogy hiányzik a tagállamok szándéka és elkötelezettsége ebben a vonatkozásban – a jövőben is járható útnak kell maradniuk, nem szabad tehát megszakítani az ilyen egyezmények előkészítésére irányuló folyamatokat.

5.7 Az EGSZB véleménye szerint az adóbevallási kötelezettségeknek az Európai Bizottság által javasolt kiterjesztését szigorúan az arányosság és az egyszerűsítés elvének kell meghatározni. Az adócsalás ellen folytatandó küzdelem nem eredményezhet indokolatlan többletterheket a többség – a tisztességes adófizető polgárok és vállalkozások – számára. Ezért ésszerűnek tartjuk a példászerű magatartást tanúsító, az adóhatósággal aktívan együttműködő vállalkozások számára a kötelezettségek jelentős mértékben való enyhítését, valamint az objektív kritériumok alapján kockázatosnak minősülő adóalanyok vonatkozásában a kötelezettségek megfelelő szigorítását.

5.8 Az EGSZB nem ért egyet az Európai Bizottság dohányárú és szeszesitalok adóztatásával kapcsolatos észrevételével, amely szerint ezek „normál” árunak minősülnek. Egyes tagállamok a dohányárúkra és a szeszesitalokra kivetett jövedékadók kezelésében megoldást találtak a kapcsolódó egészségügyi problémákra. Nyilvánvaló, hogy e problémák elsőbbséget élveznek a belső piac működésével szemben. Az Európai Bizottság javasolja e torzulások megszüntetését, ez azonban még hosszú időbe fog

telni, tekintve az egyes tagállamok rendkívül eltérő jövedelmi szintjét és az adópolitikai, illetve egészségpolitikai céljaik és intézkedéseik különbözőségét. Amíg nem megfelelő mértékű az adókulcsok összehangolása, addig más megoldásokat kell találni annak biztosítására, hogy az egyes tagállamok képesek maradjanak adópolitikai és egészségpolitikai céljaik követésére. Figyelembe kell venni azt is, hogy a dohányárú csempészete csak kis részben indul ki EU-országokból, és azt nemzetközi bünszervezetek ellenőrzik. Az EGSZB, noha tudatában van az ezen anyagokkal való visszaélés következtében fellépő magas szociális és egészségügyi költségeknek, amelyek miatt kívánatosnak tartaná, ha az illetékes szervek megfelelő intézkedéseket foganatosítanának e jelenség visszaszorítására, úgy véli, hogy a dohányárúkra és a szeszesitalokra alkalmazandó jövedéki adóknak továbbra is szigorúan a tagállamok hatáskörében kell maradniuk.

5.9 Az EGSZB felkéri az Európai Bizottságot: folytassa a Herkules II. programot. Üdvözlendőnek tartaná ugyanakkor, ha az Európai Parlament és a Tanács haladéktalanul elfogadná az európai bizottsági javaslatot (COM(2006) 339 final), és kéri a Közösség pénzügyi érdekeinek védelme területén foganatosítandó intézkedések előmozdítására szolgáló cselekvési program meghosszabbítását. A program már számos jelentős eredményt hozott, keretében 19 képzési intézkedésre került sor 2236 résztvevővel, akik a különböző tagállamokból, 5 harmadik országból, valamint egyéb európai intézményektől érkeztek. E képzések súlypontját az együttműködés erősítésének igénye alkotta, tekintettel Bulgária és Románia EU-csatlakozására, amely országok szintén kihasználhatják ezen intézkedések előnyeit.

5.10 Az EGSZB hasznosnak tartja egy magas szintű, állandó vita- és/vagy egyeztetési fórum létrehozását, a csalással és a tagállamok közötti együttműködéssel kapcsolatos kérdések átfogóbb megközelítése érdekében. A konzultáció jelenlegi, különböző – szakterület szerint felosztott – magas szintű bizottságok révén történő elaprózása nem teszi lehetővé a gyakorlatok cseréjét, ami hasznos lehetne a közigazgatási szervek közötti együttműködés és a megfelelő eljárásmodok megerősítése szempontjából. Az EGSZB érthetetlennek és elhibázottnak tartja az ECOFIN-Tanács keretében kinyilvánított bürokratikus ellenállást és kételyeket.

Kelt Brüsszelben, 2007. március 15-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Dimitris DIMITRIADIS